

מדינת ישראל

אגף חינוך וקהילה

27 בספטמבר 2023

הנדון: פרסום בדבר כוונת המשרד להגנת הסביבה לבצע התקשרות עם הסוכנות היהודית לצורך ביצוע תוכנית להטמעת חינוך אקלימי וקיימות בקרב חניכי המכינות החצי שנתיות

המשרד להגנת הסביבה מבקש לבצע התקשרות עם חברת דרומה צפונה תיקון עולם בע"מ (חל"צ) – שהיא חברת בת בבעלות הסוכנות היהודית.

חברת דרומה צפונה כחברת בת סוכנותית מהווה חלק מהמוסדות הלאומיים בישראל ולכן דואגת לחיזוק חוסנה של החברה הישראלית ולפיתוח דור המנהיגים הבא בחברה, הייתה ממקימי המכינות החצי שנתיות בארץ ומפעילה כיום את המספר הגדול של המכינות החצי שנתיות (אופק וקול עמי).

המשרד להגנת הסביבה מעוניין לפתח בקרב חניכי המכינות הקדם צבאיות החצי שנתיות ידע ומודעות לנושאי האקלים והסביבה. המכינות הקדם-צבאית הן מסגרת חינוכית שמטרתן להעניק מענה לקבוצות שונות בחברה הישראלית לקראת שירות צבאי. מטרת התוכניות שמופעלות במכינות החצי שנתיות לטפח בקרב חניכיהם תכונות של מנהיגות, אחריות אישית ופיתוח מודעות למתרחש בחברה הישראלית ולעודד אותם להפוך לאזרחים פעילים התורמים לקידום כלל החברה בישראל.

המכינות חצי שנתיות הוקמו עבור קהל יעד ייעודי שלא היו מגיעים לעולם המכינות הרגיל. מדובר על צעירים וצעירות במצבי סיכון ואו מהפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל (מכינות אופק), מכינות המשלבות צעירים מהארץ והתפוצות (מכינת קול עמי).

מטרת התוכנית לקחת את הנושאים של משבר האקלים והקיימות ולהפוך אותם להיות חלק משמעותי מהתהליך החינוכי של עיצוב הזהות של חניכי המכינות לקראת הפיכתם לסוכני שינוי בחברה הישראלית ובעולם היהודי, ובאופן ממוקד לענות למטרות הבאות:

א. העלאת המודעות לנושאי קיימות, סביבה ומשבר האקלים, תוך התייחסות לרלוונטיות אישית וקהילתית תוך התייחסות לשאלה איפה הנושא הזה קשור לחיי ובמה).

הקניית ידע וכלים מעשיים לטיפול בנושאים אלו לרבות תחושת המסוגלות העצמית של כל אדם להשפיע על הסביבה, על גורלנו ועל גורל הדורות הבאים. החניכים יפתחו מודעות ויקנו ידע בנושאי אקולוגיה ושמירה על הסביבה על ידי קורס קבוע של מרצה מומחה בתחום לאורך ששת חודשי הפעילות וכן סיורים ביעדים ייעודיים הממחישים את חשיבות על שמירה על הסביבה ויכולתו של האדם להשפיע ולפעול בנושא.

פעילות אקטיבית במסגרת תוכניות ההתנדבות והפצת אדוות השפעה בקרב הקהילות בה המכינות פועלות לדוגמא אימוץ נחל, קידום חשיבה אקולוגית בחברה הערבית, בכל מכינה תוקם וועדה שתורכב מקבוצת חניכים מהמכינה שתהיה אחראית הן על יישום עקרונות שמירת הסביבה בחיי היומיום במכינה והן על פעילות קהילתית רלוונטית עבור האזור בו המכינה נמצאת. כמו כן, יצאו חניכי המכינות לפעילות לשיקום נחלים, אימוץ אתרי טבע ומורשת בסמוך למכינה, הקמת מיזם חברתי קהילתי.

ב. צמצום "טביעת הרגל האקולוגית" של המכללות באמצעות התייעלות אנרגטית, מחזור, הפרדת פסולת, שימוש בכלים רב פעמיים ועוד. המכינות עצמן יעברו לפעול בצורה אקולוגית ומודעת יותר על איכות הסביבה ויהפכו את חיי היומיום "מהלכה למעשה"

sigalga@sviva.gov.il

02-6495809

רחוב בנק ישראל 7, בניין ג'נרי 2, ירושלים 9195024

מדינת ישראל

אגף חינוך וקהילה

ע"י צמצום טביעת הרגל האקולוגית של המכינה, הפרדת פסולת, מעבר לשימוש בכלים רב פעמיים, נורות חסכוניות, שמירה על היסכון בחשמל ובמים.

1. ההיקף התקציבי של הפרויקט הוא 874,000 ₪ , בהתאם לנוהג המקובל בהתקשרויות של הסוכנות היהודית וחברות הבת שלה עם משרדי הממשלה התקציב יכלול 5% תקורה.
 2. משך ההתקשרות שנה אחת (בהתאמה לשנת הלימודים) .
 3. השירות בפועל יבוצע ב 46 מכינות חצי שנתיות המופעלות כולן באמצעות חברת דרומה צפון תיקון עולם בע"מ, ופועלות תחת השמות "קול עמ"י" ו "אופק" .
 4. לדעת האגף התוכנית חשובה מאוד מפני שהיא תאפשר למשרד להגיע לקבל יעד חשוב, חניכי המכינות הופכים בהמשך להיות מובילי דרך משמעותיים בחברה הישראלית הן במהלך שירותם הצבאי והן לאחר מכן. התוכנית תוביל לכך שהתכנים שהמשרד להגנת הסביבה מעוניין לקדם יכנסו לסדר היום של המכינות החצי שנתיות.
 5. לדעת האגף מדובר בהתקשרות לימטרות ציבוריות' כהגדרתן בחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית – בהתאם לסעיף 4 לנספח א' להוראת התכ"ם , הפטור ממכרז בהתקשרות עם משרד ממשלתי חל גם על חברות בנות של הסוכנות היהודית שהן בבעלות ובשליטה מלאה של הסוכנות היהודית, שאינן פועלות למטרת רווח ואשר פעילויותיהן ו/או נכסיהן מוקדשים באופן בלעדי להשגת מטרת הסוכנות היהודית או מטרתיהן של החברות הבנות. דרומה היא חברה לתועלת הציבור ומשמשת זרועה הארוכה של הסוכנות היהודית להגשמת יעדיה בקרב החברה בישראל.
- עפ"י סעיף 11א (ב) לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל , התשי"ג-1952 (להלן: "חוק המעמד"), יראו כחלק מהמטרות הציבוריות המאפשרות פטור ממכרז כאמור את התפקידים המנויים באמנה שנכרתה בין מדינת ישראל לבין הסוכנות היהודית (להלן: האמנה) וכן את המטרות הציבוריות של הסוכנות היהודית, שהתפתחו במהלך השנים, ופורטו בסעיף 11א(ב) (2) לחוק המעמד ובנספח א' סעיף 2.3 להוראת התכ"ם.
- המטרה הציבורית הרלוונטית לפרויקט זה נכללת במסגרת תפקידי הסוכנות היהודית המפורטים באמנה סעיף 1 –
- (1) אחזקה ותמיכה של מוסדות תרבות, חינוך, מדע, דת, ספורט ומוסדות למתן שירותים חברתיים.

חשוב להדגיש כי העובדה שהמכינות החצי שנתיות פועלת במטרה לסייע לצעירים המגיעים למכינות להפוך לסוכני שינוי הרי שראוי ונכון שהם יעסקו גם בסוגיות של משבר האקלים , קיימות ושמירה על הסביבה כחלק מהתהליך החינוכי השלם. ולאור העובדה שהמכינות פועלות תחת הסוכנות היהודית הרי שאין למשרד אפשרות להגיע לנוער המתחנך בהם אלא באמצעות התקשרות זו.

בברכה

זיוית לינדר

מנהלת אגף חינוך וקהילה

sigalga@sviva.gov.il

02-6495809

רחוב בנק ישראל 7, בניין ג'נרי 2,
ירושלים 9195024

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

אגף חינוך וקהילה

sigalga@sviva.gov.il

02-6495809

רחוב בנק ישראל 7, בניין ג'נרי 2,
ירושלים 9195024